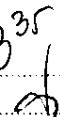

UCHWAŁA NR
Rady Miasta Krakowa
z dnia

KANCELARIA RADY MIASTA I DZIELNIC KRAKOWA SEKRETARIAT	
wpłynęło dnie:	2009 -06- 30
Nr	q. 13 ³⁵
Podpis	

w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy.

Na podstawie art. 44 ust. 1 oraz art. 45 ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody /Dz. U. z 2001 r. Nr 99 poz. 1079 z późn. zm./ oraz w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm./ Rada Miasta Krakowa uchwala co następuje:

§ 1.

1. Ustanawia się Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Zakrzówek, o powierzchni 119,13 ha, położony w Krakowie na terenie dzielnicy VIII Dębniki, zwany dalej „zespołem przyrodniczo-krajobrazowym”.
2. W skład zespołu przyrodniczo-krajobrazowego wchodzi nieruchomości położone w Krakowie, jednostka ewidencyjna Podgórze, obręb nr 8 - całość działki 40/3, całość działek 47, 64/1, 67/1, 40/2; obręb nr 9 – części działek 140/1; 291; 264: 207/14; 207/15, całość działek 60, 261, 262, 263, 259/1, 258, 257/1, 256, 255, 254/3, 254/2, 253, 252/1, 252/2, 251/4, 251/5, 251/6, 251/2, 246, 247/1, 247/2, 248/1, 248/2, 249, 250/1, 250/2, 250/3, 250/5, 250/6, 275, 276, 278, 279, 280/1, 280/2, 281/1, 281/2, 282/1, 282/2, 284/1, 284/2, 284/3, 283, 245, 244/1, 244/2, 243, 242, 241/1, 241/2, 235, 236, 234, 233/1, 233/2, 232/1, 232/2, 231, 207/8, 207/3, 207/4, 207/5, 207/6, 207/7, 207/11, 207/13, 207/18, 207/19, 206, 298, 189, 188, 187, 186, 185, 184, 183, 182/1, 182/2, 181, 180, 289, 179, 178, 304, 152, 173/7, 174/2, 175, 176, 177, 161/3, 141, 292, 144, 149, 150, 151, 190, 191/1, 191/2, 191/3, 191/4, 191/5, 191/6, 191/8, 191/9, 191/10, 191/11, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 2051, 2, 3, 4, 5, 6/1, 6/2, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13/1, 13/2, 145, 146/1, 146/2, 146/3, 300; obręb nr 10 - całość działek 127/1, 127/2.
3. Obszar zespołu przyrodniczo-krajobrazowego określa załącznik graficzny do uchwały.

§ 2

Celem ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego jest zachowanie ekosystemu stanowiącego miejsca występowania i rozrodu chronionych gatunków zwierząt i roślin oraz wysokich walorów krajobrazowych i estetycznych.

§ 3.

1. Na obszarze zespołu przyrodniczo-krajobrazowego zabrania się,
 - 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
 - 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
 - 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
 - 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody
 - 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
 - 6) wydobywania do celów gospodarczych skał oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt,
 - 7) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry,
 - 8) zbioru, niszczenia, uszkodzenia siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
 - 9) umieszczania tablic reklamowych

2. Zakazy, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą,

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym zespół przyrodniczo-krajobrazowy;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym zespół przyrodniczo-krajobrazowy;
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

§ 4.

1. Nadzór nad Zespołem przyrodniczo-krajobrazowym powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.
2. Zarząd nad Zespołem przyrodniczo-krajobrazowym sprawuje Fundacja Miejski Park i Ogród Zoologiczny.

§ 5.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 6.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Andrzej Riedel
Przewodniczący

Włodzisław Jurek
Wojewoda

Wojciech Hausner
Wojewoda

Janina K...
Przewodnicząca

Małgorzata J...
Przewodnicząca

Sr. Rachwał

G. Figotkonka

J. Olszanka

Wp

Krzysztof Sulewski

Bogdan

J. D...

Uzasadnienie uchwały

Podsumowanie

Biorąc pod uwagę niezwykle walory krajobrazowe i przyrodnicze obszaru Zakrzówka, a także wolę mieszkańców Krakowa postulujemy ochronę przyrodniczą tego terenu w formie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

Zalew Zakrzówek otoczony zrębami skalnymi, łąkami, zadrzewieniami i lasami stanowi siedlisko podlegających ochronie, często zagrożonych wyginięciem roślin i zwierząt, a konieczność chronienia go wyraża szereg instytucji pozarządowych, a także Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie i Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (opinie w załączniku).

Troską wielu tysięcy Krakowian, udokumentowaną w formie fizycznych i instytucjonalnych podpisów, jest chronienie przyrody i krajobrazu Zakrzówka i pozostawienie go w formie wolnej od zabudowy mieszkaniowej, jako faktycznego terenu rekreacyjnego, służącego mieszkańcom przez kolejne dziesięciolecia.

1. Podstawa prawna

Ustawową kompetencją rady gminy wynikającą z art. 44 ust. 1 ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. nr 92, poz. 880 ze zmianami) jest ustanawianie form ochrony przyrody. Jedną z form ochrony przyrody jest zespół przyrodniczo-krajobrazowy. Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Teren Zakrzówka jest miejscem występowania i rozrodu gatunków zwierząt i roślin chronionych przez prawo polskie i międzynarodowe.

2. Walory krajobrazowe i kulturowe

Wyjątkowo malownicze, skaliste wzgórza mają znaczenie dla krajobrazu w dużej skali (całej zachodniej części Krakowa). Z terenu wzgórz i ich przedpola roztaczają się panoramy i widoki na Wawel, historyczny Kraków, Kazimierz, Salwator, Kopiec Kościuszki, Bielany, Podgórze i Krzemionki Podgórskie. Widoki posiadają walory wybitne również w skali lokalnej wzgórz i ich bezpośredniego przedpola (zbiornik wodny, wzgórza i skały). Wolna od zabudowy i zielona przestrzeń Zakrzówka odgrywa nader ważną rolę w widokach od strony historycznego centrum Krakowa oraz najistotniejszych krajobrazowo miejsc naszego miasta.

Niewątpliwie miejscami o walorach kulturowych są obszary, gdzie trwale zachowała się działalność ludzka i to przez jej działalność wytworzyła się cała specyfika przestrzenna. Zasadniczo są to wyrobiska pokopalniane, gdzie w ich miejscu w samoczynny sposób utworzył się zbiornik wodny, nazwany zalewem Zakrzówek. Pozostałe doliny pokopalniane w naturalny sposób pokryły się szatą roślinną i wytworzył się w nich specyficzny system przyrodniczy z terenami podmokłymi i zalewowymi.

To właśnie działalność i aktywność ludzka miała znaczenie dla utworzenia się tego specyficznego krajobrazu obejmującego zbiornik wodny, doliny pokopalniane, wysokie pionowe zręby skalne, otwarte łąki ze zróżnicowaną szatą roślinną oraz inne formy rzeźby terenu i zróżnicowania przyrodniczego.

Teren wnioskowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego składa się z dwóch części: zachodniej - zalesionej i utrzymywanej w formie parku leśnego, znajdującej tu jaskinie: Twardowskiego, Niska, Z kulkami oraz Jasna nad Wisłą; wschodniej - dużego zbiornika wodnego na terenie wyrobiska dawnego kamieniołomu, otoczonego łąkami i zadrzewieniami.

3. Walory przyrodnicze

Szata roślinna

- o 15 zbiorowisk roślinnych, z czego 4 wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych **podlegających ochronie** (Dz. U 92 z 3.09.2001, poz. 1029). Są to: zbiorowiska szuwarów właściwych, łąki świeże rajgrasowe, łąki świeże z elementami roślinności kserotermicznej, murawy kserotermiczne. Wg wykonanej na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa „Mapy roślinności rzeczywistej Miasta Krakowa i wyznaczenie obszarów przyrodniczo najcenniejszych niezbędnych do zachowania równowagi ekosystemu miasta” tereny muraw kserotermicznych Zakrzówka należą do obszarów o najwyższym walorze przyrodniczym.
- o 12 roślin naczyniowych objętych ochroną gatunkową: konwalia majowa, kruszyna pospolita, wilżyna bezbronna, pierwiosnek lekarski, kalina koralowa, dziewięciśń bezłodygowy, centuria pospolita, kruszczyk szerokolistny, kukułka szerokolistna, kosaciec syberyjski, sasanka łąkowa, pełnik europejski. Kosaciec syberyjski i sasanka łąkowa wymienione są na Polskiej Czerwonej Liście Roślin jako **zagrożone wyginieciem**.

Ptaki

- o około 60 gatunków ptaków, w tym dzierzba gąsiorek, pustułka, sowa-uszatka zwyczajna, dzięcioł zielony i zielonosiwy, liczne: słowik rdzawy, świerszczak, łożówka, pokrzewka ciemiówka.

Nietoperze

- o ze względu na duże zróżnicowanie typów żerowisk i schronień (włącznie z miejscami zimowania i odbywania godów) Zakrzówek ma duże znaczenie dla różnych gatunków nietoperzy
- o stwierdzono tu występowanie nocka rudego, nocka Natterera, mrocza późnego, borowca, karlika większego, nocka dużego, gacka brunatnego i mopka. Wszystkie gatunki nietoperzy są chronione prawem międzynarodowym (wymienione w załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej UE) i krajowym (**ściska ochrona gatunkowa**). Spośród gatunków występujących na Zakrzówku dwa – mopek i nocek duży znajdują się w zał. II Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto mopek znajduje się na Czerwonej liście zwierząt ginących i **zagrożonych w Polsce oraz na świecie**.

Pozostałe ssaki

- o z pozostałych (poza nietoperzami) ssaków warto wymienić **objętego ochroną gatunkową** grono-staja oraz zająca szaraka (gatunek łowny z okresem ochronnym, którego populacja w Polsce szybko spada).

Owady

- o ponad 60 gatunków motyli dziennych, w tym modraszek telejus, modraszek nausitous i czerwoniczyk nieparek są objęte ochroną gatunkową; modraszek telejus, modraszek nausitous wymienione są w zał. II i IV Dyrektywy Siedliskowej (Załącznik II - Gatunki roślin i zwierząt będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia Specjalnych Obszarów Ochrony; Załącznik IV - Gatunki roślin i zwierząt będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, które **wymagają ochrony ścisłej**) oraz na Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce. Są owadami najczęściej wymienianymi w międzynarodowych i krajowych dokumentach mówiących o zagrożeniach ochrony przyrody.
- o 11 gatunków trzmieli, które w Polsce są owadami prawnie chronionymi. Wśród nich znajdują się dwa rzadkie (trzmiel ogrodowy i drzewny) i dwa bardzo rzadkie gatunki (szary i paskowany) zaliczane do grupy **gatunków zagrożonych w Polsce**.
- o 24 gatunki ważek, w tym żagnica południowa – gatunek wymieniony w Czerwonej Liście Zwierząt **Ginących i Zagrożonych w Polsce**

Plazy i gady

- o 8 gatunków objętych ochroną gatunkową: traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, żaba wodna, ropucha szara, kumak nizinny, jaszczurka zwinka, zaskroniec zwyczajny, gniewosz płamisty). Występuje tu szczególnie liczna populacja traszki grzebieniastej (zaliczonej do gatunków **zagrożonych w skali Europy**). Stwierdzono również występowanie jednego z **najrzadszych krajowych gadów** – gniewosza płamistego. Traszka grzebieniasta i kumak nizinny są gatunkami o najwyższej formie ochrony – wymienione w II i IV załączniku Dyrektywy Siedliskowej UE. Traszka grzebieniasta i gniewosz płamisty wymienione są w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

4. Znaczenie dla społeczności miasta

Na obszarze Zakrzówka, kiedy jeszcze prowadzono działalność wydobywczą, dużą wagę i znaczenie przykładano do tworzenia równoczesnych form ochrony tego terenu i dążenia do rozwijania przyrodniczego tego miejsca. To właśnie zachodnią część, w czynach społecznych w latach 50-tych XX wieku, zalesiono i utworzono na niej infrastrukturę parkową w postaci alejek spacerowych, ławeczek, oświetlenia itp. Z czasem został utworzony na tym terenie park miejski, jako początek działań zmierzających do stopniowego poszerzania terenu chronionego, równocześnie z wygasającą działalnością wydobywczą w ówczesnych kamieniołomach wapiennych.

Lata 90-te to praktyczne zakończenie eksploatacji wydobywczej na terenie Zakrzówka, a zarazem dalsze działania mające na celu pełną rekultywację terenu i jego rozwój przyrodniczo-rekreacyjny służący mieszkańcom Krakowa.

W 1997 roku obszar Zakrzówka od ulicy Tynieckiej aż do ulicy św. Jacka, został włączony przez ówczesnego Wojewodę Krakowskiego do systemu ochronnego Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego. Za utworzeniem tej formy ochronnej już wówczas przemawiała argumentacja przyrodniczo-krajobrazowa i dostrzeżono konieczność ochrony tego miejsca jako obszaru o ogromnym potencjale służącym mieszkańcom Krakowa.

Obowiązujący do 2002 roku **plan zagospodarowania przestrzennego dla Zakrzówka**, zasadniczą większość obszarową zakwalifikował w kategorii **zieleni publicznej**, gdzie w znaczący sposób ograniczono jakąkolwiek formę inwestowania i zabudowywani terenu.

Należy również zwrócić uwagę na fakt, że w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa z 2003 roku znajdują się zapisy tekstowe i graficzne wskazujące na utworzenie kolejnych form ochronnych na Zakrzówku poza istniejącym parkiem krajobrazowym i parkiem miejskim w zachodniej części.

Zapisy te rekomendują utworzenie parku rzeczno-terenowego na obszarze między ulicą Wyłom a ulicą św. Jacka na obszarze około 22 ha i wskazują na powstałą wówczas listę rankingową parków przeznaczonych do utworzenia.

Dokument ten ukazuje również rolę i znaczenie obszaru Zakrzówka w kategorii sportu, rekreacji i turystyki dla całego miasta Krakowa i kwalifikuje go jako obszar metropolitalny, umieszczając na liście obszarów o istotnym znaczeniu, obok takich celów jak np. rozwój portu lotniczego.

Również w kolejnych latach Rada Miasta Krakowa, tj. Komisja Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska Rady Miasta Krakowa, w dniu 23 stycznia 2006 roku wydała opinię nr 174/2006, gdzie jasno stwierdza, że „**niedopuszczalne jest sprzedawanie lub oddawanie w inne formy władania terenów gminnych** leżących w granicach określonych w Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa i Programie Ochrony Środowiska, a przeznaczonych pod parki aktualnie budowane i wymienione w liście rankingowej”.

W końcu w Strategii Rozwoju Krakowa, przyjętej w dniu 13 kwietnia 2005 r, jest konkretne wskazanie na to, by pozostawiać obszarami zielonymi te miejsca, które we wcześniejszych planach zagospodarowania przestrzennego miasta Krakowa miały właśnie kategorię obszarów zielonych.

Ostatni okres 2006–2009 to etap, kiedy Zakrzówek na podstawie udokumentowanych badań i analiz naukowych został zakwalifikowany do potencjalnego obszaru w ramach programu ochronnego Natura2000, jako miejsce występowania siedlisk chronionych prawem polskim i unijnym.

Historia działań i planów ochronnych związanych z obszarem Zakrzówka uwypukla fakt, że wizja rozwojowa dla tego miejsca, zarówno na szczeblu rządowym (Wojewoda Małopolski), jak i na szcze-

dalszej ochrony krajobrazowo-przyrodniczej i rozwijania tego miejsca w aspekcie rekreacyjnym czy sportowym.

Ogromne poparcie społeczne, uwidocznione w ostatnich dwóch latach, dla ochrony obszarowej i przestrzennej Zakrzówka potwierdza oczekiwania mieszkańców i ich nastawienie wobec dalszych działań bezpośrednio rzutujących na kształt przestrzenny tego terenu.

Presja społeczna dla utrzymania charakteru ochronno-rekreacyjnego Zakrzówka jest jedynie potwierdzeniem zamierzeń podjętych jeszcze w latach 90-tych XX wieku. Biorąc pod uwagę istniejące tu walory krajobrazowo-przyrodnicze, ochrona tego obszaru rekreacyjno-wypoczynkowego dla mieszkańców Krakowa stanowi cel nadrzędny.

Proponowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy jest dopełnieniem polityki samorządowej prowadzonej na przestrzeni wielu lat w połączeniu z oczekiwaniami mieszkańców Krakowa na rzecz wprowadzania rekreacji, sportu i wypoczynku jako jedynych działań na tym obszarze.

Obszar Zakrzówka jest tradycyjnym terenem wypoczynkowym Krakowian. Jest wykorzystywany w celach sportowych (wspinaczki skalnej, nurkowania, jazdy na rowerze), edukacji przyrodniczej oraz spacerów. Ustanowienie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego nie spowoduje ograniczeń w rekreacyjnym wykorzystaniu terenu przez mieszkańców Krakowa. Zakrzówek zasługuje na ochronę ze względów przyrodniczych, kulturowych, edukacyjnych i rekreacyjnych. Proponowany do objęcia ochroną teren spełnia ustawowe przesłanki dla ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

Materiały źródłowe:

- „Ekspertyza – Inwentaryzacja i waloryzacja Dębnicko-Tynieckiego Obszaru Łkowego – zgłoszonego do ochrony jako obszar Natura 2000, ze szczególnym uwzględnieniem terenu Zakrzówka”, opracował zespół pod kierunkiem dr Kazimierza Walasza, Instytut Nauk o Środowisku Uniwersytetu Jagiellońskiego Kraków 2008
- Dubiel E. „Mapa zbiorowisk roślinnych II Kampusu Uniwersytetu Jagiellońskiego i okolic”, Instytut Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2005
- „Atlas roślinności rzeczywistej Krakowa”, Urząd Miasta Krakowa, Kraków 2008
- Kudłek J., Pępkowska A., Walasz K., Weiner J., „Koncepcja ochrony różnorodności biologicznej miasta Krakowa”, Instytut Nauk o Środowisku Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2005
- „Atlas otoczenia kampusu 600-lecia odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego”, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2007

Andrzej Pietruszka
Mitoni
Michał Balaś
W. Kambouchidis
Janina K...
Marek J...
St. Rachwał
G. Fijałkowski
[Signature]
[Signature]